gloriam ipsius. quid adhuc et ego tamquam
peccator iudicor. et sicut blasphemamur. et sic
aiunt nos quidam dicere. faciamus mala.
ut veniant bona. quorum dampnatio iusta est.
IX Quid ergo? precellimus eos? Nequaquam. Cau
sati enim sumus iudeos et grecos omnes sub
peccato esse. sicut scriptum est. quia non est iu
stus quisquam. non est intelligens. non est requi
rens deum. Omnes declinaverunt simul in
utiles facti sunt. non est qui faciat bonum non est
usque ad unum. Sepulchrum patens est gut
tur eorum. linguis suis dolose agebant. ve
nenum aspidum sub labiis eorum. Quorum
os maledictione et amaritudine plenum est.
veloces pedes eorum ad effundendum san
guinem. Contritio et infelicitas in viis eo
rum et viam pacis non cognoverunt. non est timor de
i ante oculos eorum. Scimus autem quoniam quec
umque lex loquitur. his qui in lege sunt lo
quitur. ut omne os obstruatur. et subditus
fiat omnis mundus deo. quia ex operibus legis
non iustificatur omnis caro coram illo. Per legem
enim cognitio peccati. Nunc autem sine le
ge iusticia dei manifestata est. testificata a
lege et prophetis. Iusticia autem dei per fidem
ihesu christi. in omnes et super omnes qui credunt
in eum. Non enim est distinctio. Omnes enim
peccaverunt et egent gloria dei. iustificati gratis
per gratiam ipsius per redemptionem que est in christo
ihesu. quem proposuit deus propiciatorem per fidem
in sanguine ipsius. ad ostensionem iusticie sue.
propter remissionem precedentium delictorum in
sustentatione dei. ad ostensionem iusticie e
ius in hoc tempore. ut sit ipse iustus et iusti
ficans eum qui ex fide est ihesu christi. Ubi est
ergo gloriatio tua? Exclusa est. Per quam legem?
factorum? Non. Sed per legem fidei. Arbitramur
enim iustificari hominem per fidem. sine o
peribus legis. An iudeorum deus tantum? Nonne et
gentium? Immo et gentium. quoniam quidem u
nus deus qui iustificat circumcisionem ex fi
de. et preputium per fidem. Legem ergo destruimus
per fidem? Absit. Sed legem statuimus. Quid
ergo dicemus invenisse abraham patrem nostrum
secundum carnem? Si enim abraham ex o
peribus iustificatus est. habet gloriam sed non apud
deum. Quid enim scriptura dicit? Credidit
abraham deo. et reputatum est illi ad iusti
X ciam. Ei autem qui operatur merces non im
putatur secundum gratiam. sed secundum
debitum. Ei vero qui non operatur. credenti autem
in eum qui iustificat impium. reputatur
fides eius ad iusticiam. secundum proposi
tum gratie dei. sicut et david dicit. beatitudi
nem hominis. cui deus accepto fert iusti
ciam sine operibus. Beati quorum remisse
sunt iniquitates. et quorum tecta sunt pec
cata. Beatus vir cui non imputavit dominus
peccatum. Beatitudo ergo hec in circumcisione tan
tum manet. an etiam in preputio? Dicimus enim
quia reputata est abrahe fides ad iusticiam.
Quomodo ergo reputata est? In circumcisione an in preputio?
Non in circumcisione. sed in preputio. Et signum accepit circumcisio
nis. signaculum iusticie fidei que est in pre
putio. ut sit pater omnium credentium per
preputium. ut reputetur et illis ad iusticiam.
et sit pater circumcisionis. non his tantum qui
sunt ex circumcisione. sed et his qui sectantur
vestigia fidei. que est in preputio patris nostri
abrahe. Non enim per legem promissio abrahe
aut semini eius. ut heres esset mundi. sed per iu
sticiam fidei. Si enim qui ex lege heredes
sunt. exinanita est fides. abolita est promissi
o. Lex enim iram operatur. Ubi enim non est
lex. nec prevaricatio. Ideo ex fide. ut secundum
gratiam firma sit promissio omni semini. non ei
tantum qui ex lege est. sed et ei qui ex fide est
abrahe. qui est pater omnium nostrum. sicut scrip
tum est. quia patrem multarum gentium
posui te. ante deum cui credidisti. qui vivi
ficat mortuos. et vocat ea que non sunt tam
quam ea que sunt. qui contra spem in spem
credidit. ut fieret pater multarum genti
um. secundum quod dictum est ei. sic erit
semen tuum. et non infirmatus in fide. non con
sideravit corpus suum emortuum. cum fe
re centum annorum esset. et emortuam vul
vam sare. In repromissione enim dei non hesi
tavit diffidens. sed confortatus est fide dans
gloriam deo. plenissime sciens. quia quecumque
promisit. potens est et facere. Ideo et reputa
tum est illi ad iusticiam. Non est autem
scriptum tantum propter ipsum quia reputa
tum est illi. sed et propter nos quibus reputabitur
credentibus in eum. qui suscitavit ihesum christum
dominum nostrum a mortuis. qui traditus est propter
delicta nostra. et resurrexit propter iustificationem
nostram. Iustificati ergo ex fide pacem habea XI
mus ad deum per dominum nostrum ihesum christum. per
quem et accessum habemus per fidem in gratiam
istam in qua stamus et gloriamur in spe glorie filiorum
dei. Non solum autem. sed et gloriamur in tribu
lationibus. scientes quod tribulatio patienci
am operatur. paciencia autem probationem.
probatio vero spem. spes autem non confundit.
quia caritas dei diffusa est in cordibus nostris
per spiritum sanctum qui datus est nobis. Ut quid e
nim christus cum adhuc infirmi essemus. se
cundum tempus pro impiis mortuus est?
Vix enim pro iusto quis moritur. Nam pro

XII bono forsitan quis audeat mori. Commen-
dat autem suam caritatem deus in nobis:
quoniam si cum adhuc peccatores essemus xpistus
pro nobis mortuus est: multo igitur magis iusti-
ficati nunc in sanguine ipsius salui erimus
ab ira per ipsum. Si enim cum inimici essemus
reconciliati sumus deo per mortem filii eius:
multomagis reconciliati salui erimus in
uita ipsius. Non solum autem. sed et gloriamur
in deo per dominum nostrum ihesum xpistum: per quem nunc
reconciliationem accepimus. Propterea
a sicut per unum hominem in hunc mun-
dum peccatum intrauit. et per peccatum mors:
et ita in omnes homines mors pertransiit.
in quo omnes peccauerunt. Usque ad le-
gem enim. peccatum erat in mundo. Pec-
catum enim non imputabatur: cum lex non
esset. Sed regnauit mors ab adam. usque ad mo-
ysen. etiam in eos qui non peccauerunt in simi-
XIII litudinem preuaricationis ade: qui est forma
futuri. Sed non sicut delictum: ita et donum.
Si enim unius delicto multi mortui sunt: mul-
to magis gratia dei. et donum in gratia unius homi-
nis ihesu xpisti in plures habundauit. Et non sicut
per unum peccatum: ita et donum. Nam iudi-
cium ex uno in condempnationem: gratia autem
ex multis delictis in iustificationem. Si enim
in unius delicto mors regnauit per unum:
multo magis habundantiam gratie: et donatio-
nis. et iustitie accipientes. in uita regnabunt
per unum ihesum xpistum. Igitur sicut per unius
delictum in omnes homines in condempna-
tionem: sic per unius iustitiam in omnes ho-
mines in iustificationem uite. Sicut enim
per inobedientiam unius hominis peccatores
constituti sunt multi: ita et per unius obedi-
entiam iusti constituuntur multi. Lex autem
subintrauit: ut habundaret delictum. Ubi
autem habundauit delictum. superhabunda-
uit gratia: ut sicut regnauit peccatum in mor-
tem: ita et gratia regnet per iustitiam in uitam
XIIII eternam. per ihesum xpistum dominum nostrum. Quid ergo
dicemus? Permanebimus in peccato. ut gratia
habundet? Absit. Qui enim mortui sumus
peccato. quomodo adhuc uiuemus in illo? An
ignoratis fratres. quoniam quicumque baptizati su-
mus in xpisto ihesu. in morte ipsius baptizati
sumus? Consepulti enim sumus cum illo
per baptismum in mortem: ut quomodo surrexit
xpistus a mortuis per gloriam patris: ita et nos in
nouitate uite ambulemus. Si enim com-
plantati facti sumus similitudini mortis eius:
simul et resurrectionis erimus: hoc scientes
quia uetus homo noster simul crucifixus est.
ut destruatur corpus peccati: ut ultra non

seruiamus peccato. Qui enim mortuus est:
iustificatus est a peccato. Si autem mortui
sumus cum xpisto: credimus quia simul etiam
uiuemus cum xpisto. scientes quod xpistus resur-
gens a mortuis. iam non moritur: mors illi XI
ultra non dominabitur. Quod enim mortuus
est. peccato mortuus est semel: quod autem
uiuit. uiuit deo. Ita et uos existimate uos
mortuos quidem esse peccato: uiuentes au-
tem deo. in xpisto ihesu domino nostro. Non ergo reg-
net peccatum in uestro mortali corpore. ut obe-
diatis concupiscentiis eius: sed neque exhibe-
atis membra uestra arma iniquitatis pec-
cato. sed exhibete uos deo tamquam ex mor-
tuis uiuentes: et membra uestra arma iusti-
tie deo. Peccatum enim uobis non domina-
bitur. Non enim sub lege estis: sed sub gratia.
Quid ergo? Peccabimus. quoniam non sumus sub XV
lege. sed sub gratia? Absit. Nescitis quoniam cui exhibetis
uos seruos ad obediendum. serui estis eius cui
obeditis. siue peccati ad mortem. siue obeditio-
nis ad iustitiam? Gratias autem deo quod fui-
stis serui peccati: obedistis autem ex corde
in eam formam doctrine. in qua traditi estis.
Liberati autem a peccato: serui estis facti iusti-
tie. Humanum dico. propter infirmitatem car-
nis uestre. Sicut enim exhibuistis membra
uestra seruire inmunditie et iniquitati ad
iniquitatem. ita nunc exhibete membra uestra ser-
uire iustitie in sanctificationem. Cum enim
serui essetis peccati: liberi fuistis iustitie. Quem
ergo fructum habuistis tunc in illis. in qui-
bus nunc erubescitis? Nam finis illorum mors
est. Nunc uero liberati a peccato. serui au-
tem facti deo: habetis fructum uestrum in sanc-
tificationem. finem uero uitam eternam.
Stipendia enim peccati: mors. Gratia autem
dei. uita eterna: in xpisto ihesu domino nostro.
An ignoratis fratres. scientibus enim legem lo- XVI
quor. quia lex in homine dominatur: quan-
to tempore uiuit? Nam que sub uiro est
mulier: uiuente uiro alligata est legi. Si
autem mortuus fuerit uir eius: soluta est
a lege uiri. Igitur uiuente uiro uocabitur
adultera: si fuerit cum altero uiro. Si autem
mortuus fuerit uir eius. liberata est a lege
uiri: ut non sit adultera. si fuerit cum alio
uiro. Itaque fratres mei et uos mortificati estis legi per
corpus xpisti: ut sitis alterius qui ex mor-
tuis resurrexit. ut fructificemus deo.
Cum enim essemus in carne. passiones
peccatorum que per legem erant operabantur
in membris nostris: ut fructificarent mor-
ti. Nunc autem soluti sumus a lege mor-
tis in qua detinebamur: ita ut seruiamus